

Waarom meedoen? De belangrijkste voordelen op een rij:

VOOR STARTENDE LERAREN

- Inzicht krijgen in eigen kwaliteiten en ontwikkelpunten
- Professioneel uitwisselen en ontwikkelen met (startende) collega's
- Hoge kwaliteit begeleiding ontvangen
- Vlugger het vak beheersen

VOOR COACHES EN SCHOOLOPLEIDERS

- Werken met wetenschappelijk getoetste observatie-instrumenten
- Verbeteren van de vakbekwaamheid als coach
- Netwerken met coaches en schoolopleiders van andere scholen
- Ontwikkelen van een schoolspecifiek begeleidingsprogramma

VOOR SCHOOLLEIDERS

- Verminderen van de kans op uitval van leraren
- Verder ontwikkelen van het HRM-beleid
- Verhogen van de kwaliteit van het hele schoolteam
- Voorbereiden op lerarentekorten

Begeleiding Startende Leraren

Een sterk begin

Begeleiding van startende leraren
in het voortgezet onderwijs

Samenwerking

BSL-Utrecht is een samenwerkingsproject van de Universiteit Utrecht, de Hogeschool Utrecht en scholen in de regio. Het maakt onderdeel uit van het landelijke project Begeleiding Startende Leraren, een initiatief van OCW. Het project is begin 2014 gestart en loopt tot midden 2017.

Contact

Begeleiding Startende Leraren – regio Utrecht
T 030 253 4415
E bsl-utrecht@uu.nl
www.begeleidingstartendeleraren.nl

Universiteit Utrecht

Startende leraren zijn een verrijking voor het onderwijs. Ze zijn meestal goed op de hoogte van actuele inzichten over onderwijs, hebben verfrissende ideeën en zijn enthousiast. Daarmee voegen zij echt iets toe aan uw school.

Startende leraren zijn ook kwetsbaar, omdat ze nog volop in ontwikkeling zijn, beperkt over routines beschikken en vaak overbelast zijn. Ook moeten ze nog ontdekken hoe alles werkt op school en wat er van ze verwacht wordt. Een sterk begin met passende ondersteuning en goede begeleiding is wenselijk voor deze groep, zodat ze zich thuis (blijven) voelen in het onderwijs en snel kundig(er) en vaardig(er) worden. Ook gezien de verwachte lerarentekorten is dit van groot belang.

Een driejarig begeleidingsprogramma

Het project *Een sterk begin, Begeleiding Startende Leraren – regio Utrecht* (BSL-Utrecht) streeft ernaar om beginnende leraren in het voortgezet onderwijs zo goed mogelijk te ondersteunen in hun professionele ontwikkeling. In het project wordt door en met scholen een driejarig begeleidingsprogramma ontwikkeld en uitgevoerd.

Veel scholen beschikken al over een begeleidingsprogramma. Het project sluit aan bij de bestaande programma's: wat goed werkt blijft gehandhaafd en daar wordt op voortgebouwd.

Hoe het werkt

Binnen het project wordt aandacht besteed aan vier thema's:

- 1) zorgen voor leerzaam werk en een passende werkdruk;
- 2) begeleiden bij het groeien in de school en de schoolomgeving;
- 3) begeleiden bij de professionele ontwikkeling;
- 4) systematisch observeren en coachen.

Om dit te bereiken worden op hoofdlijnen de volgende activiteiten uitgevoerd:

PROGRAMMAONTWIKKELING

Scholen wisselen onderling ervaringen, ideeën en begeleidingsdraaiboeken uit en helpen elkaar bij de (verdere) ontwikkeling van schoolspecifieke instrumenten en programma's. In leerkringen werken begeleiders van vijf of zes scholen samen. De bijeenkomsten worden begeleid door een projectmedewerker.

LESONTWERP (LESSON STUDY)

Lesson study is een beproefde methode om effectief met collega's van hetzelfde vak onderwijs te ontwikkelen en daarvan te leren. Deelnemende leraren ontwerpen samen met collega's uit hetzelfde vakgebied een les. Deze les wordt vervolgens door één ontwerper uitgevoerd, waarna de les systematisch wordt geëvalueerd vanuit het perspectief van het leren van de leerlingen binnen het vak.

OBSERVATIE EN COACHING

Startende leraren worden door schoolopleiders geobserveerd en gecoacht met behulp van een observatielijst (ICALT). Hiermee worden de pedagogisch-didactische vaardigheden in kaart en daarna besproken. Ook kan gebruik worden gemaakt van de verkorte Vragenlijst Interpersoonlijk Leraarsgedrag (VIL).

Met deze activiteiten wordt aandacht besteed aan de pedagogisch-didactische, vakdidactische en interpersoonlijke ontwikkeling van de startende docent. Door het drie jaar lang systematisch volgen en coachen van leraren op deze drie aspecten, ontwikkelen zij zich aantoonbaar sneller en verbeteren de leerresultaten van leerlingen.

Voor wie?

Het project richt zich op alle eerste- en tweedegraads leraren in het voortgezet onderwijs met 0 tot 2 jaar werkervaring. Ook leraren met meer werkervaring en onbevoegde leraren kunnen deelnemen. Zij komen echter niet in aanmerking voor subsidie (zie het kader).

Landelijk onderzoek

Het project is onderdeel van een landelijk onderzoek naar begeleidingsprogramma's voor startende leraren. Er wordt onderzocht wat de effecten van dergelijke programma's zijn op de ontwikkeling van pedagogisch-didactische vaardigheden. Dit gebeurt met behulp van gegevens die de deelnemende scholen aanleveren (o.a. door middel van de ICALT observatielijst). De Rijksuniversiteit Groningen voert het onderzoek uit, in opdracht van OCW.

€ 2.000,- subsidie per deelnemende leraar

De begeleiding van startende leraren staat hoog op de agenda van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW). Daarom ontvangen scholen van OCW € 2.000,- per deelnemende leraar. € 1.000,- wordt uitbetaald bij aanmelding en € 1.000,- aan het eind van het traject.